EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 2. 4. 2020
COM(2020) 139 final

2020/0057 (NLE)

Návrh

NARIADENIE RADY

o vytvorení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v nadväznosti na vypuknutie nákazy COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Od prvých prípadov ochorenia COVID-19 Európska únia neúnavne pracuje na podpore členských štátov a ich občanov pri riešení tejto krízy. Komisia aktivovala na účely krízovej koordinácie svoj všeobecný systém rýchleho varovania „ARGUS“ a krízový koordinačný výbor pravidelne zasadá s cieľom zosúladiť činnosti všetkých príslušných oddelení a útvarov Komisie a agentúr EÚ. Komisia zároveň vytvorila tím pre koordináciu reakcie na politickej úrovni, ktorý tvoria piati komisári zodpovední za politiky najviac postihnuté touto krízou. V nadväznosti na videokonferencie vedúcich predstaviteľov EÚ z 10., 17. a 26. marca 2020 o reakcii na vypuknutie nákazy COVID-19 Komisia ďalej zintenzívňuje svoju reakciu na vypuknutie nákazy COVID-19, a to na všetkých frontoch. V tejto súvislosti Komisia uverejnila 13. marca 2020 oznámenie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskej investičnej banke a Euroskupine s názvom „Koordinovaná hospodárska reakcia na vypuknutie nákazy COVID-19“. V hospodárskej oblasti Komisia navrhla Investičnú iniciatívu v reakcii na koronavírus (CRII) s cieľom pružne používať štrukturálne fondy EÚ, aby bolo možné reagovať na rýchlo vznikajúce potreby v najexponovanejších odvetviach, ako sú zdravotná starostlivosť, MSP a trhy práce, a pomôcť najviac postihnutým územiam členských štátov a ich občanom. Tento návrh bol medzitým prijatý a nadobudol účinnosť 30. marca. Komisia prijala aj dočasný rámec pre štátnu pomoc, aby umožnila členským štátom využívať úplnú flexibilitu, ktorú poskytujú pravidlá štátnej pomoci, na podporu ich hospodárstiev. Komisia takisto vyzvala Radu, aby zabezpečila, že inštitúcie Únie aktivujú všeobecnú únikovú doložku v rámci Paktu stability a rastu a že inštitúcie Únie budú túto doložku uplatňovať ako súčasť stratégie Únie s cieľom rýchlo, rozhodne a koordinovane reagovať na pandémiu COVID-19 vo fiškálnej oblasti.

Kríza, ktorej čelíme v dôsledku pandémie COVID-19, má významný ľudský rozmer, ako aj zásadný negatívny hospodársky vplyv. Je preto nevyhnutné, aby Únia a jej členské štáty konali rozhodne a kolektívne, v duchu solidarity zamedzili šíreniu vírusu, pomáhali pacientom, bojovali proti hospodárskym dôsledkom a zmierňovali negatívne sociálne vplyvy. V rámci tejto spoločnej koordinovanej akcie bol takisto prijatý návrh Komisie rozšíriť rozsah pôsobnosti Fondu solidarity EÚ (FSEÚ) tak, aby sa vzťahoval aj na vážne ohrozenia verejného zdravia, a vymedziť osobitné operácie oprávnené na financovanie, čím sa posilnila solidarita Únie pri riešení núdzovej situácie.

Ako sa uvádza v oznámení z 13. marca 2020, Únia je pripravená podporovať členské štáty všade tam, kde je to možné, pri zmiernení vplyvu na zamestnanosť jednotlivcov a na najviac zasiahnuté odvetvia. Nový nástroj dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE), ktorý Komisia navrhuje Rade, je dodatočným dočasným nástrojom, ktorý umožní finančnú pomoc Únie až do výšky 100 miliárd EUR formou úverov Únie postihnutým členským štátom. Podmienený záväzok vznikajúci z týchto úverov Únie bude v súlade s rozpočtovými obmedzeniami EÚ, pokiaľ ide o záruky členských štátov za úvery z rozpočtu Únie, ktoré predstavujú 25 % úverov, ktoré poskytol každý členský štát v súlade s príslušným podielom na hrubom národnom dôchodku Únie. Nástroj SURE bude predstavovať dodatočnú finančnú pomoc, a to nad rámec vnútroštátnych opatrení a v nadväznosti na štandardnú grantovú podporu poskytovanú na podobné účely v rámci Európskeho sociálneho fondu.

Nástroj SURE by mal byť k dispozícii členským štátom, ktoré potrebujú zmobilizovať značné finančné prostriedky na boj proti negatívnym hospodárskym a sociálnym dôsledkom vypuknutia nákazy COVID-19 na svojom území. Vytvorenie nástroja SURE je ďalším konkrétnym vyjadrením solidarity Únie, v rámci ktorej sa členské štáty dohodli na vzájomnej podpore v podobe poskytnutia dodatočných finančných prostriedkov prostredníctvom úverov. Nástroj SURE poskytne finančnú pomoc členským štátom, aby mohli riešiť náhle zvýšenie verejných výdavkov na zachovanie zamestnanosti. Konkrétne bude nástroj SURE slúžiť ako druhá obranná línia: bude podporovať programy skráteného pracovného času a podobné opatrenia s cieľom pomôcť členským štátom ochraňovať pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a straty príjmu. Programy skráteného pracovného času sú verejné programy, ktoré umožňujú podnikom s hospodárskymi ťažkosťami dočasne znížiť odpracované hodiny a zároveň poskytovať svojim zamestnancom podporu príjmu zo strany štátu za neodpracované hodiny. Podobné programy existujú aj ako náhrada príjmu pre samostatne zárobkovo činné osoby v núdzových situáciách. Podmienky na určenie, kedy môže členský štát využiť podporu v rámci tohto nástroja, by sa mali stanoviť s odkazom na náhle prudké zvýšenie skutočných a možno aj plánovaných verejných výdavkov s cieľom zachovať zamestnanosť, ktoré boli spôsobené vypuknutím nákazy COVID-19, a mali by sa priamo vzťahovať na vytvorenie alebo predĺženie programov skráteného pracovného času a iné podobné opatrenia prijaté ako reakcia na pandémiu.

Nástroj SURE bude mať podobu systému poskytovania úverov, ktorý sa bude opierať o systém záruk členských štátov. Tento systém Únii umožní:

1. zvýšiť objem úverov, ktorý sa môže prostredníctvom nástroja SURE poskytnúť členským štátom žiadajúcim o finančnú pomoc v jeho rámci;
2. zabezpečiť zlučiteľnosť podmieneného záväzku Únie vyplývajúceho z tohto nástroja s rozpočtovými obmedzeniami Únie.

Aby mohol uvedený nástroj slúžiť zamýšľanému účelu, členské štáty musia Únii poskytnúť dôveryhodné, neodvolateľné a na požiadanie splatné záruky v súlade s príslušnými podielmi na celkovom hrubom národnom dôchodku Únie. Systémom záruk sa predíde potrebe počiatočných hotovostných príspevkov, a zároveň sa zaistí zvýšenie kreditnej kvality potrebné na zabezpečenie vysokého úverového ratingu a ochrany zdrojov Únie.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zabudované aj iné záruky na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,
- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu jednotlivých členských štátov, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Týmto návrhom sa dopĺňa ďalší právny nástroj Únie na poskytovanie podpory členským štátom v núdzových situáciách, a to nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) [ďalej len „nariadenie (ES) č. 2012/2002“]. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461, ktorým sa mení uvedený nástroj s cieľom rozšíriť jeho rozsah pôsobnosti tak, aby sa vzťahoval aj na vážne

ohrozenia verejného zdravia v záujme pokrytia, a vymedziť osobitné operácie oprávnené na financovanie, bolo prijaté 30. marca.

Zatiaľ čo nástroj FSEÚ je stálym nástrojom, nástroj SURE by mal dočasnú povahu. Geografický rozsah pôsobnosti je takisto rozdielny, pretože nástroj SURE je obmedzený na členské štáty a jeho rozsah pôsobnosti nesiaha na krajiny rokujúce o pristúpení k Únii. Tematický rozsah pôsobnosti uvedených dvoch nástrojov je však zhodný: riešenie závažných kríz vyplývajúcich z ohrozenia verejného zdravia, pričom nástroj FSEÚ má trvalý charakter, zatiaľ čo nástroj SURE je obmedzený na konkrétny prípad vypuknutia nákazy COVID-19. Ďalším rozdielom je, že nástroj FSEÚ sa zakladá na grantoch a umožňuje zálohové platby. Nástroj SURE sa zakladá na úveroch.

Mobilizácia finančnej pomoci Únie v rámci nástroja SURE by bola možná na návrh Komisie Rade. Príslušný členský štát by mal požiadať o podporu. Pred tým, než Rada poskytne finančnú pomoc v rámci nástroja SURE, by Komisia mala vykonať konzultácie s dotknutým členským štátom, aby posúdila rozsah (dosiahnutého alebo očakávaného) náhleho prudkého nárastu verejných výdavkov v oblasti ochrany pracovných miest. Členský štát by mal v žiadosti o podporu poskytnúť dôkazy o náhlom prudkom zvýšení skutočných alebo možno aj plánovaných výdavkov. Ak sú splnené podmienky tohto nástroja, Rada prijme kvalifikovanou väčšinou vykonávacie rozhodnutie, ktorým sa schváli finančná pomoc. Komisia a členský štát prijímajúci podporu uzavrú dohodu o vykonávaní. Príslušné operácie pri skúmaní náhlych zvýšených výdavkov zostávajú obmedzené na verejné núdzové operácie v oblasti ochrany zamestnanosti spôsobené vypuknutím nákazy COVID-19. Výsledné úvery pomôžu členským štátom financovať ich zvýšené verejné výdavky v oblasti programov skráteného pracovného času a podobných opatrení s cieľom pomôcť im ochraňovať pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je súčasťou súboru opatrení vypracovaných v reakcii na súčasnú pandémiu COVID-19, ako je napríklad „Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus“, a dopĺňa iné nástroje, ktoré podporujú zamestnanosť, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond pre strategické investície (EFSI)/program InvestEU. Vychádza z techniky použitej Úniou počas minulej finančnej krízy v prípade Európskeho finančného stabilizačného mechanizmu (EFSM) s cieľom poskytnúť v krátkom čase finančnú pomoc Únie členským štátom, ktoré čelia ťažkostiam v dôsledku výnimočnej udalosti mimo kontroly členského štátu alebo ktorým takéto ťažkosti hrozia, ako aj z nového rámca na riadenie podmienených záväzkov podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách z roku 2018. Využitím operácií prijímania a poskytovania úverov na podporu členských štátov by v tomto konkrétnom prípade vypuknutia nákazy COVID-19 mohli členské štáty použiť tento osobitný nástroj najmä ako druhú obrannú líniu na financovanie programov skráteného pracovného času a podobných opatrení, čo by pomohlo ochraňovať pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

Tento dočasný nástroj by sa mal považovať za núdzové uplatňovanie európskeho systému zaistenia v nezamestnanosti v osobitnom kontexte krízy súvisiacej s ochorením COVID-19 bez toho, aby bolo dotknuté prípadné následné vytvorenie stáleho nástroja podľa iného právneho základu v ZFEÚ.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tohto nástroja je článok 122 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Zakladá sa na článku 122 ods. 1 aj 2 ZFEÚ.

Vypuknutie nákazy COVID-19 predstavuje náhlu a výnimočnú udalosť, ktorá má rozsiahly a rušivý vplyv na hospodárske systémy členských štátov, a vyžaduje si kolektívne reakcie v duchu solidarity. Konštrukcia systému záruk založeného na dobrovoľných príspevkoch členských štátov Únii s cieľom podporiť finančnú pomoc v rámci nástroja SURE sa zakladá na článku 122 ods. 1 ZFEÚ. Tento nástroj by v duchu solidarity odrážal reakciu členských štátov opatreniami, ktoré sú vhodné vzhľadom na bezprecedentnú hospodársku situáciu spôsobenú vypuknutím nákazy COVID-19. Preto je odôvodnené, aby sa tento systém záruk, ktorým sa podporuje nástroj SURE, zakladal na článku 122 ods. 1 ZFEÚ.

Organizácia a riadenie systému úverov sa zakladá na článku 122 ods. 2 ZFEÚ, ktorý umožňuje Rade za určitých podmienok na návrh Komisie dočasne a *ad hoc* rozhodnúť o poskytnutí finančnej pomoci Únie členskému štátu, ak tento má závažné ťažkosti spôsobené prírodnými katastrofami alebo výnimočnými udalosťami, ktoré sú mimo jeho kontroly, alebo ak mu takéto ťažkosti hrozia. Tento právny základ by podporil úverovú zložku nástroja SURE.

Článok 122 ods. 2 ZFEÚ sa dosiaľ použil raz. Počas finančnej krízy slúžil ako právny základ pre zriadenie dočasného Európskeho finančného stabilizačného mechanizmu (EFSM) s cieľom pomôcť členským štátom, ktoré úplne alebo čiastočne stratili prístup na trh v dôsledku kriticky zvýšených nákladov na úvery a pôžičky. Únia tento nástroj použila na poskytnutie úverov Írsku, Portugalsku a na preklenovacie financovanie pre Grécko.

Článok 122 ods. 2 ZFEÚ sa môže použiť na akýkoľvek druh výnimočnej krízovej situácie a nie je obmedzený len na finančné krízy alebo krízy finančnej stability. Rada disponuje veľkým priestorom na voľnú úvahu pri posudzovaní, či sú splnené podmienky tohto právneho základu. To je zjavne prípad členských štátov, ktoré sú najviac postihnuté vypuknutím nákazy COVID-19, ktorá predstavuje vážne ohrozenie verejného zdravia, ako aj jej hospodárskymi a sociálnymi dôsledkami.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Cieľom návrhu je podporiť členské štáty, ktoré čelia závažným hospodárskym otrasom v dôsledku výnimočnej situácie spôsobenej ochorením COVID-19, aby sa preukázala európska solidarita s najviac postihnutými členskými štátmi tak, že sa poskytne finančná pomoc Únie vo forme dočasných úverov. Druhou líniou obrany bude, že takouto finančnou pomocou sa podporí dočasné zvýšené úsilie vlád členských štátov v oblasti verejných výdavkov, pokiaľ ide o programy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, ktorých cieľom je pomôcť chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a stratou príjmu.

Takáto podpora by pomohla postihnutému obyvateľstvu, prispela k rýchlemu návratu k bežným životným podmienkam v postihnutých regiónoch a zmiernila by priamy spoločenský a hospodársky vplyv súčasnej krízy súvisiacej s ochorením COVID-19.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré tento nástroj sleduje.

- **Výber nástroja**

Tento akt má formu nariadenia, pretože aktom sa vytvára nový osobitný a dočasný nástroj, ktorý by mohol použiť ktorýkoľvek členský štát a ktorý musí byť záväzný v celom rozsahu a priamo uplatniteľný vo všetkých členských štátoch. V kontexte finančnej krízy sa v minulosti na poskytnutie finančnej pomoci členským štátom na základe článku 122 ods. 2 ZFEÚ použilo nariadenie Rady, ktorým sa zaviedli procesy a postupy na vypracovanie a posudzovanie žiadostí príslušných členských štátov a na urýchlenú a účinnú realizáciu takejto finančnej pomoci. Zabezpečuje sa ním, aby sa následné vykonávacie rozhodnutia Rady o poskytnutí finančnej pomoci členským štátom prijímali na základe primeraného a jednotného rámca. Nariadenie uplatniteľné vo všetkých členských štátoch je zároveň najvhodnejším právnym nástrojom na organizovanie systému záruk, z ktorého bude vychádzať poskytovanie úverov v rámci nástroja SURE, a to preto, lebo nástroj bude založený na dobrovoľných príspevkoch všetkých členských štátoch.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na naliehavú potrebu vypracovať návrh tak, aby ho Rada mohla prijať včas, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na naliehavosť návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia by mala mať možnosť uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich ďalšieho poskytovania členským štátom, ktoré požiadajú o finančnú pomoc v rámci nástroja SURE.

Nástroj SURE bude mať formu systému poskytovania úverov až do výšky 100 miliárd EUR, pričom sa bude opierať o systém záruk členských štátov. Tento systém Únii umožní:

1. zvýšiť objem úverov, ktorý sa môže prostredníctvom nástroja SURE poskytnúť členským štátom žiadajúcim o finančnú pomoc v jeho rámci;
2. zabezpečiť zlučiteľnosť podmieneného záväzku Únie vyplývajúceho z tohto nástroja s rozpočtovými obmedzeniami Únie.

Aby mohol uvedený nástroj slúžiť zamýšľanému účelu, členské štáty musia Únii poskytnúť dôveryhodné, neodvolateľné a na požiadanie splatné záruky v súlade s ich príslušným podielom na celkovom hrubom národnom dôchodku Únie. Systémom záruk sa predíde potrebe počiatočných hotovostných príspevkov (splateného kapitálu) zo strany členských štátov, a zároveň sa zaistí zvýšenie kreditnej kvality potrebné na zabezpečenie vysokého úverového ratingu a ochrany zdrojov Únie.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zabudované aj iné záruky na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,
- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu voči jednotlivým členským štátom, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V článku 1 navrhovaného nariadenia Rady sa ustanovuje vytvorenie európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v nadväznosti na šírenie ochorenia COVID-19 (SURE). Tento nástroj by mal vzhľadom na svoj právny základ *ad hoc* a dočasný charakter. Poskytovala by sa ním finančná pomoc na základe článku 220 nariadenia o rozpočtových pravidlách na podporu členských štátov, ktoré zažívajú vážne hospodárske problémy spôsobené výnimočnou udalosťou v dôsledku ochorenia COVID-19.

V článku 2 navrhovaného nariadenia sa zdôrazňuje doplnková povaha nástroja SURE. Nástroj by mal dopĺňať úsilie, ktoré vynakladajú členské štáty na vnútroštátnej úrovni, a mala by sa z neho pokryť časť náhleho a prudkého zvýšenia verejných výdavkov, ku ktorému dochádza v dôsledku ich úsilia riešiť priame negatívne dôsledky krízy spôsobenej šírením ochorenia COVID-19. Využitie nástroja SURE nebráni uplatňovaniu iných relevantných nástrojov EÚ, ktoré sa zaoberajú osobitnými aspektmi vážnych ohrození verejného zdravia, ani uplatňovaniu nástrojov finančnej podpory, ako napríklad FSEÚ.

V článku 3 navrhovaného nariadenia sú stanovené podmienky aktivácie nástroja. Členské štáty môžu požiadať o finančnú pomoc vtedy, keď v súvislosti s ich skutočnými a prípadne plánovanými verejnými výdavkami došlo k náhlemu a prudkému nárastu v oblasti zamestnanosti v dôsledku vnútroštátnej reakcie na šírenie ochorenia COVID-19. Podpora z nástroja SURE by mala predovšetkým podporiť zvýšené finančné zaťaženie členských štátov v súvislosti s programami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ktoré pomáhajú chrániť pracovné miesta, a tým pádom aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikami nezamestnanosti a straty príjmu.

V článku 4 navrhovaného nariadenia sa stanovuje, po prvé, že finančná pomoc v rámci navrhovaného nástroja SURE bude mať formu úveru poskytnutého príslušnému členskému štátu. Po druhé, stanovuje sa splnomocnenie pre Komisiu, aby mohla uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich následného ďalšieho poskytovania dotknutým členským štátom.

V článku 5 navrhovaného nariadenia sa stanovuje maximálna výška finančnej pomoci Únie, ktorú možno na základe nástroja SURE poskytnúť. Ide o sumu do 100 miliárd EUR.

V článku 6 navrhovaného nariadenia sa stanovuje postup rýchleho poskytnutia finančnej pomoci členským štátom. Po tom, ako členský štát predloží žiadosť, Komisia s príslušným členským štátom žiadosť prekonzultuje s cieľom overiť rozsah zvýšenia verejných výdavkov, ktorý priamo súvisí s vytvorením alebo rozšírením programov skráteného pracovného času a podobnými opatreniami najmä pre samostatne zárobkovo činné osoby. Takáto konzultácia zároveň Komisii pomáha náležite zvážiť podmienky úveru. Určiť by sa mali prvky ako výška

úveru, maximálna priemerná splatnosť, stanovenie cien, obdobie dostupnosti podpory a technické podmienky vykonávania.

Články 7 až 10 navrhovaného nariadenia obsahujú procesné pravidlá vyplácania úveru a vykonávania podpory v rámci nástroja SURE. Uvádzajú sa v nich konkrétne pravidlá vyplácania, operácie prijímania a poskytovania pôžičiek, prudenciálne pravidlá uplatniteľné na portfólio úverov v rámci nástroja a správa úverov.

Článok 11 navrhovaného nariadenia sa zaoberá mechanizmom financovania nástroja. Poskytovanie úverov členským štátom v rámci nástroja sa bude opierať o systém záruk členských štátov, ktoré Únii poskytnú na dobrovoľnom základe. Tento systém Únii umožní rozšíriť objem finančnej pomoci prostredníctvom úverov, ktoré by sa mohli poskytnúť členským štátom v rámci nástroja SURE. Záruky, ktoré sa únii poskytnú, by mali byť neodvolateľné, bezpodmienečné a dostupné na požiadanie, pričom by mali byť zakotvené v dohode podpísanej medzi Komisiou a členskými štátmi. Takéto príspevky by predstavovali vonkajšie pripísané príjmy.

V článku 12 navrhovaného nariadenia sa stanovuje pravidlo týkajúce sa dostupnosti nástroja. Finančná pomoc Únie v rámci nástroja SURE bude k dispozícii až od chvíle, keď všetky členské štáty prisľúbia Únii svoje záruky.

V článkoch 13 a 14 navrhovaného nariadenia sú stanovené pravidlá týkajúce sa kontrol, auditu a podávania správ.

V článku 15 navrhovaného nariadenia sa napokon objasňuje, že nástroj sa nebude uplatňovať na Spojené kráľovstvo, keďže podľa článku 143 ods. 1 Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu[1] zodpovednosť Spojeného kráľovstva za jeho podiel na podmienených záväzkoch Únie je obmedzený na tie podmienené záväzky, ktoré vyplývajú z finančných operácií, ktoré Únia prijala pred dátumom vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie. Akýkoľvek podmienený záväzok Únie vyplývajúci z finančnej pomoci podľa tohto nariadenia bude uzavretý až po dátume vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie. Spojené kráľovstvo by sa preto nemalo zúčastňovať na finančnej pomoci poskytovanej podľa tohto nariadenia.

[1] Ú. v. EÚ C 384 I, 12.11.2019, s. 1.

2020/0057 (NLE)

Návrh

NARIADENIE RADY

o vytvorení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v nadväznosti na vypuknutie nákazy COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 122,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Článkom 122 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie („ZFEÚ“) sa Rade umožňuje, aby na návrh Komisie a v duchu solidarity medzi členskými štátmi rozhodla o vhodných opatreniach na riešenie sociálno-ekonomickej situácie v nadväznosti na vypuknutie nákazy COVID-19.

(2) Článkom 122 ods. 2 ZFEÚ sa Rade umožňuje, aby poskytla finančnú pomoc Únie členskému štátu, ktorý má ťažkosti alebo mu hrozia závažné ťažkosti spôsobené výnimočnými udalosťami, ktoré sú mimo jeho kontroly.

(3) Koronavírus 2 spôsobujúci ťažký akútny respiračný syndróm (SARS-CoV-2), teda vírus spôsobujúci ochorenie, ktoré Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) označila ako COVID-19, predstavuje nový kmeň koronavírusu, ktorý doteraz nebol u ľudí zistený. Nákaza týmto ochorením sa rýchlo šíri na celom svete, pričom WHO ju vyhlásila za pandémiu. Od vypuknutia nákazy v Únii až do 30. marca 2020 bolo v členských štátoch nahlásených 334 396 prípadov nákazy a 22 209 úmrtí.

(4) V snahe obmedziť šírenie nákazy COVID-19 a jeho vplyv zaviedli členské štáty mimoriadne opatrenia. Pravdepodobnosť ďalšieho šírenia COVID-19 v Únii sa považuje za vysokú. Okrem vplyvu na verejné zdravie v súvislosti s výraznou mierou úmrtnosti má vypuknutie nákazy COVID-19 obrovský a rozvratný vplyv na hospodárske systémy členských štátov, spôsobuje spoločenské problémy a zvyšuje verejné výdavky v čoraz väčšom počte členských štátov.

(5) Táto výnimočná situácia, ktorá je mimo kontroly členských štátov a ktorá ochromila podstatnú časť ich pracovnej sily, viedla k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov členských štátov na programy skráteného pracovného času pre zamestnancov a podobné opatrenia najmä pre samostatne zárobkovo činné osoby. Členským štátom treba umožniť, aby toto náhle a prudké zvýšenie verejných výdavkov riešili, kým nebude šírenie nákazy COVID-19 a jeho vplyv na ich pracovnú silu pod kontrolou.

(6) Vytvorenie európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v nadväznosti na vypuknutie nákazy COVID-19 („SURE“) by malo Únii umožniť, aby reagovala na krízu na trhu práce koordinovane, rýchlo, účinne a v duchu solidarity medzi členskými štátmi, čím sa zníži vplyv na

zamestnanosť pre jednotlivcov a najviac zasiahnuté hospodárske odvetvia a zmiernia sa priame účinky tejto výnimočnej situácie na verejné výdavky členských štátov.

(7) Podľa článku 220 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046[2] môže mať finančná pomoc Únie členským štátom formu úveru. Tieto úvery by sa mali poskytnúť členským štátom, v prípade ktorých viedlo vypuknutie nákazy COVID-19 k náhlemu a prudkému zvýšeniu skutočných a prípadne aj plánovaných verejných výdavkov v dôsledku vnútroštátnych opatrení prijatých po 1. februári 2020. Uvedeným dátumom sa zabezpečuje rovnaké zaobchádzanie so všetkými členskými štátmi a umožňuje sa finančné krytie ich skutočného a prípadne aj plánovaného zvýšenia výdavkov v súvislosti s účinkami na trhy práce členských štátov bez ohľadu na to, kedy nákaza COVID-19 vypukla v jednotlivých členských štátoch. Vnútroštátne opatrenia prijaté po tomto dátume by mali priamo súvisieť s vytvorením alebo rozšírením programov skráteného pracovného času a podobnými opatreniami vrátane opatrení pre samostatne zárobkovo činné osoby. Programy skráteného pracovného času sú verejné programy, ktoré za určitých okolností umožňujú firmám s hospodárskymi ťažkosťami, aby dočasne skrátili pracovný čas svojim zamestnancom, ktorým sa za neodpracované hodiny poskytne podpora príjmu z verejných prostriedkov. Podobné programy existujú aj v prípade náhrady príjmu pre samostatne zárobkovo činné osoby. Členský štát, ktorý žiada o finančnú pomoc, by mal poskytnúť dôkazy o náhlom a prudkom zvýšení skutočných a prípadne aj plánovaných výdavkov na programy skráteného pracovného času alebo podobné opatrenia.

(8) S cieľom poskytnúť postihnutým členským štátom dostatočné finančné prostriedky, ktoré im umožnia zaoberať sa vplyvom vypuknutia nákazy COVID-19 na ich trh práce, by Únia mala v rámci nástroja SURE prijímať a poskytovať úvery v dostatočnom rozsahu. Úvery poskytnuté Úniou by sa preto mali financovať prostredníctvom medzinárodných kapitálových trhov.

(9) Vypuknutie nákazy COVID-19 má obrovský a rozvratný vplyv na hospodárske systémy všetkých členských štátov. Preto sú potrebné spoločné príspevky členských štátov vo forme záruk na podporu úverov z rozpočtu Únie. Uvedené záruky sú nevyhnutné na to, aby Únia mohla členským štátom poskytovať úvery v dostatočnom rozsahu na politiky trhu práce, ktoré sú pod najväčším tlakom. Aby sa zabezpečila zlučiteľnosť podmieneného záväzku vyplývajúceho z uvedených úverov poskytnutých Úniou v rámci nástroja SURE s uplatniteľným viacročným finančným rámcom a so stropmi vlastných zdrojov, záruky poskytnuté členskými štátmi by mali byť neodvolateľné, bezpodmienečné a dostupné na požiadanie, pričom stabilita systému by sa mala posilniť dodatočnými bezpečnostnými opatreniami.

(10) Dodatočné bezpečnostné opatrenia na posilnenie stability systému by mali zahŕňať konzervatívne finančné riadenie, maximálnu ročnú expozíciu a dostatočnú diverzifikáciu úverového portfólia.

(11) Úvery poskytnuté v rámci tohto nástroja predstavujú finančnú pomoc v zmysle článku 220 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. V súlade s článkom 282 ods. 3 písm. g)

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa článok 220 bude na úvery poskytnuté v rámci tohto nástroja uplatňovať odo dňa začatia uplatňovania viacročného finančného rámca na obdobie po roku 2020. Je však vhodné, aby sa požiadavky stanovené v článku 220 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 uplatňovali na operácie prijímania a poskytovania úverov už od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

(12) Aby sa zabezpečila zlučiteľnosť podmieneného záväzku vyplývajúceho z uvedených úverov poskytnutých Úniou v rámci tohto nástroja s viacročným finančným rámcom a so stropmi vlastných zdrojov, treba stanoviť prudenciálne pravidlá vrátane možnosti obnovenia zmlúv o pôžičkách získaných v mene Únie.

(13) Rozhodnutia o poskytnutí finančnej pomoci Únie podľa tohto nariadenia si vzhľadom na svoje osobité finančné dôsledky vyžadujú výkon vykonávacích právomocí, ktoré by sa mali preniesť na Radu.

(14) Článkom 143 ods. 1 Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu[3] sa obmedzuje zodpovednosť Spojeného kráľovstva za jeho podiel na podmienených záväzkoch Únie na tie podmienené záväzky, ktoré vyplývajú z finančných operácií, ktoré Únia prijala pred dátumom vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie. Akýkoľvek podmienený záväzok Únie vyplývajúci z finančnej pomoci podľa tohto nariadenia bude uzavretý až po dátume vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie. Spojené kráľovstvo by sa preto nemalo zúčastňovať na finančnej pomoci poskytovanej podľa tohto nariadenia.

(15) Keďže ide o nástroj dočasnej povahy v reakcii na vypuknutie nákazy COVID-19, Komisia by mala každých šesť mesiacov preskúmať, či výnimočné okolnosti, ktoré spôsobili vážne hospodárske problémy v členských štátoch, stále pretrvávajú.

(16) Vzhľadom na vplyv vypuknutia nákazy COVID-19 a potrebu urýchlene reagovať na dôsledky, ktoré z vypuknutia tejto nákazy vyplývajú, by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Vytvorenie európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii („nástroj“)

1. Týmto sa vytvára európsky nástroj dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (ďalej len „nástroj“ alebo „SURE“), ktorého cieľom je riešiť vplyvy vypuknutia nákazy COVID-19 a jej sociálno-ekonomických následkov.

2. Cieľom tohto nariadenia je stanoviť podmienky a postupy, ktoré umožnia Únii poskytovať finančnú pomoc členskému štátu, ktorý zažíva závažné hospodárske otrasy spôsobené ochorením COVID-19 alebo ktorému takéto otrasy hrozia, pričom táto pomoc sa bude zameriavať na financovanie skrátenej pracovnej doby alebo podobných opatrení zacielených na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie nezamestnanosti a straty príjmu.

[3] Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7.

Článok 2

Doplnková povaha nástroja

Tento nástroj dopĺňa vnútroštátne opatrenia prijaté postihnutými členskými štátmi, a to poskytovaním finančnej pomoci, ktorá im pomôže vyrovnať sa s náhlym a prudkým zvýšením skutočných alebo aj možných plánovaných verejných výdavkov určených na zmiernenie negatívnych priamych hospodárskych a sociálnych účinkov výnimočnej udalosti spôsobenej ochorením COVID-19.

Článok 3

Podmienky používania nástroja

1. Členský štát môže požiadať o finančnú pomoc Únie vtedy, keď sa jeho skutočné alebo aj možné plánované verejné výdavky po 1. februári 2020 náhle a prudko zvýšili z dôvodu prijatia vnútroštátnych opatrení priamo súvisiacich s programami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami na riešenie hospodárskych a sociálnych účinkov výnimočnej udalosti spôsobenej ochorením COVID-19.

2. Členské štáty prijímajúce úver využívajú finančnú pomoc Únie v rámci tohto nástroja na podporu vnútroštátnych programov podporujúcich skrátený pracovný čas alebo podobných opatrení.

Článok 4

Forma finančnej pomoci

Finančná pomoc uvedená v článku 3 má formu úveru poskytnutého príslušnému členskému štátu. Na tento účel a v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady prijatým podľa článku 6 ods. 1 je Komisia splnomocnená požičiavať si v mene Únie na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií v najvhodnejšom možnom čase tak, aby optimalizovala náklady financovania a zachovala si svoju povesť na trhoch ako emitent Únie.

Článok 5

Maximálna výška finančnej pomoci

Maximálna výška finančnej pomoci uvedenej v článku 3 nesmie prekročiť 100 000 000 000 EUR pre všetky členské štáty.

Článok 6

Postup pri žiadaní o finančnú pomoc

1. Finančná pomoc uvedená v článku 3 sa uvoľňuje rozhodnutím, ktoré prijíma Rada prostredníctvom vykonávacieho aktu na návrh Komisie.

2. Komisia sa pred predložením návrhu Rade bez zbytočného odkladu poradí s dotknutým členským štátom, aby si overila náhle a prudké zvýšenie skutočných alebo aj možných plánovaných výdavkov priamo súvisiacich s programami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami súvisiacimi s výnimočnou udalosťou spôsobenou ochorením COVID-19 v členskom štáte, ktorý žiada

o podporu. Dotknutý členský štát poskytuje na tento účel Komisii primerané dôkazy. Komisia okrem toho overuje aj dodržiavanie prudenciálnych pravidiel uvedených v článku 9.

3. Rozhodnutie uvoľniť finančnú pomoc uvedenú v článku 3 obsahuje:

   a) výšku úveru, jeho maximálnu priemernú splatnosť, vzorec na stanovenie cien, maximálny počet splátok, obdobie dostupnosti úveru a ostatné podrobné pravidlá potrebné na poskytnutie finančnej pomoci;

   b) hodnotenie súladu s podmienkami uvedenými v článku 3 zo strany členského štátu;

   c) opis vnútroštátneho programu/programov skráteného pracovného času alebo podobných opatrení, ktoré sa majú financovať.

Článok 7
Vyplácanie úveru

Úver uvedený v článku 6 ods. 3 sa vypláca v splátkach.

Článok 8
Operácie prijímania a poskytovania úverov

1. Operácie prijímania a poskytovania úverov uvedené v článku 4 sa uskutočňujú v eurách.

2. Charakteristiky úveru uvedené v článku 6 ods. 3 písm. a) si medzi sebou v dohode o úvere dohodnú členský štát prijímajúci úver a Komisia. Uvedená dohoda musí obsahovať ustanovenia uvedené v článku 220 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

3. Na žiadosť členského štátu prijímajúceho úver a tam, kde okolnosti umožňujú zlepšenie úrokovej sadzby úveru, môže Komisia refinancovať všetky pôvodné úvery alebo časť z nich alebo reštrukturalizovať príslušné finančné podmienky.

4. Hospodársky a finančný výbor musí byť informovaný o refinancovaní alebo reštrukturalizácii, ako sa uvádzajú v odseku 3.

Článok 9
Prudenciálne pravidlá uplatniteľné na úverové portfólio

1. Podiel úverov poskytnutých trom členským štátom, ktoré predstavujú najväčší podiel poskytnutých úverov, nesmie presiahnuť 60 % sumy uvedenej v článku 5.

2. Sumy, ktoré má Únia vyplatiť v danom roku, nesmú prekročiť 10 % sumy uvedenej v článku 5.

3. Ak členský štát nie je schopný splácať, Komisia môže obnoviť súvisiace zmluvy o pôžičkách uzavreté v mene Únie.

Článok 10
Správa úverov

1. Komisia zavedie potrebné mechanizmy na správu úverov s ECB.

2. Členský štát prijímajúci úver si vo svojej národnej centrálnej banke otvorí osobitný účet na správu prijatej finančnej pomoci. Takisto prevádza istinu a splatné úroky súvisiace s úverom na účet Únie v ECB dvadsať pracovných dní TARGET2 pred zodpovedajúcim dátumom splatnosti.

Článok 11

Príspevky vo forme záruk členských štátov

1. Členské štáty môžu prispieť do nástroja tak, že poskytnú protizáruku za riziko, ktoré znáša Únia.

2. Príspevky od členských štátov sa poskytujú vo forme záruk, ktoré sú neodvolateľné, bezpodmienečné a dostupné na požiadanie.

   Komisia uzatvára s prispievajúcim členským štátom dohodu zárukách, ktoré sú neodvolateľné, bezpodmienečné a dostupné na požiadanie. V dohode sa stanovujú platobné podmienky.

3. Výzvy na uplatnenie záruk poskytovaných členskými štátmi sa uskutočňujú na základe podmienok *pari passu*. Ak členský štát včas nesplní výzvu, Komisia má právo uskutočniť ďalšie výzvy na uplatnenie záruk poskytovaných inými členskými štátmi na základe podmienok *pari passu* až do výšky celkových príspevkov. Členským štátom sa takéto dodatočné príspevky refundujú z vymožených súm.

4. Príspevky uvedené v odseku 1 predstavujú pre tento nástroj vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

Článok 12

Dostupnosť nástroja

1. Finančná pomoc uvedená v článku 3 sa sprístupní až po tom, ako všetky členské štáty prispejú do nástroja príspevkami uvedenými v článku 11 ods. 1 vo výške aspoň 25 % sumy uvedenej v článku 5, pod podmienkou, že jednotlivé podiely príspevkov každého členského štátu na celkovej sume príspevkov členských štátov zodpovedajú jednotlivým podielom členských štátov na celkovom hrubom národnom dôchodku Únie, ako to vyplýva zo stĺpca 1 tabuľky 3 časti A „Úvod a financovanie všeobecného rozpočtu Únie“ patriacej do príjmovej časti rozpočtu na rok 2020 uvedeného vo všeobecnom rozpočte Európskej únie na rozpočtový rok 2020 prijatom 27. novembra 2019[4].

2. Keď sa nástroj sprístupní, Komisia o tom informuje Radu.

Článok 13

Kontrola a audity

Dohoda uvedená v článku 8 ods. 1 obsahuje potrebné ustanovenia týkajúce sa kontrol a auditov, ako sa vyžaduje v článku 220 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

[4] Prijatie všeobecného rozpočtu Európskej únie (EÚ, Euratom) 2020/227 na rozpočtový rok 2020 s konečnou platnosťou (Ú. v. EÚ L 57, 27.2.2020, s. 1).

Článok 14
Podávanie správ

Komisia postupuje Európskemu parlamentu, Hospodárskemu a finančnému výboru, Výboru pre zamestnanosť a Rade do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a potom každých šesť mesiacov v kontexte článku 250 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 správu o využívaní finančnej pomoci a pretrvávaní výnimočných udalostí, ktoré sú dôvodom na uplatňovanie tohto nariadenia.

Článok 15
Uplatniteľnosť

Toto nariadenie sa neuplatňuje na Spojené kráľovstvo ani v Spojenom kráľovstve. Odkazy na členské štáty v tomto nariadení sa nepovažujú za odkazy na Spojené kráľovstvo.

Článok 16
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Radu
predseda

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

1.4. Ciele

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.6. Trvanie a finančný vplyv

1.7. Plánovaný spôsob riadenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

3.2.2. Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky

3.2.3. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

3.2.5. Príspevky od tretích strán

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Rady o vytvorení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v nadväznosti na šírenie ochorenia COVID-19

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB[5]

Neuplatňuje sa.

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

X Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie.**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu**[6].

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **predĺženia trvania existujúcej akcie**.

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **akcie presmerovanej na novú akciu**.

1.4. Ciele

1.4.1. Viacročné strategické ciele Komisie, ktoré sú predmetom návrhu/iniciatívy

Neuplatňuje sa.

Navrhované nariadenie je núdzovým opatrením, ktoré Komisia predložila Rade s cieľom poskytnúť finančnú pomoc Únie pre členské štáty v duchu solidarity Únie s cieľom pomôcť im chrániť zamestnanosť prostredníctvom podpory režimov skráteného pracovného času pre zamestnancov a podobných opatrení pre samostatne zárobkovo činné osoby v nadväznosti na šírenie ochorenia COVID-19.

1.4.2. Špecifické ciele a príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

Špecifický cieľ č.

Neuplatňuje sa.

Príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

Neuplatňuje sa.

[5] ABM: riadenie podľa činností; ABB: zostavovanie rozpočtu podľa činností.

[6] Podľa článku 54 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uveďte, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

Cieľom navrhovaného nástroja SURE je stanoviť pravidlá, ktoré umožnia Únii poskytovať finančnú pomoc členskému štátu, ktorého hospodárstvo je vážne narušené v dôsledku krízy súvisiacej s ochorením COVID-19 alebo ktorému takéto narušenie hrozí, na financovanie skráteného pracovného času alebo podobných opatrení zameraných na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie nezamestnanosti.

Konkrétne bude nástroj SURE slúžiť ako druhá obranná línia: bude podporovať režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia s cieľom pomôcť členským štátom chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti. Podmienky na určenie toho, kedy môže členský štát využiť podporu v rámci tohto nástroja, by sa mali stanoviť na základe náhleho a prudkého zvýšenia skutočných a možno aj plánovaných verejných výdavkov súvisiacich so šírením ochorenia COVID-19 a mali by sa priamo vzťahovať na vytvorenie režimov skráteného pracovného času alebo ich rozšírenie a na iné podobné opatrenia prijaté v reakcii na pandémiu.

1.4.4. Ukazovatele výsledkov a vplyvu

Uveďte ukazovatele, pomocou ktorých je možné sledovať uskutočňovanie návrhu/iniciatívy.

Neuplatňuje sa.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte

Navrhovaný nástroj SURE vychádza z článku 122 ods. 1 a 2 ZFEÚ.

V tomto právnom základe sa stanovuje, že:

– Únia môže prijať vhodné opatrenia s cieľom reagovať na konkrétnu hospodársku situáciu v duchu solidarity medzi členskými štátmi,

– finančná pomoc Únie sa môže poskytnúť vtedy, keď členský štát čelí ťažkostiam alebo je ohrozený ťažkosťami spôsobenými výnimočnou udalosťou, ktorá je mimo jeho kontroly, ale za určitých podmienok.

Členské štáty v súčasnosti čelia vážnemu narušeniu hospodárstva spôsobenému šírením ochorenia COVID-19, ktoré má výrazné negatívne sociálno-ekonomické vplyvy v členských štátoch.

1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie

Cieľom návrhu je poskytnúť finančnú podporu v duchu európskej solidarity s tými členskými štátmi, ktoré sú výrazne postihnuté. Takáto finančná pomoc dočasne podporí zvýšené verejné výdavky členských štátov prostredníctvom úverov na vytvorenie režimov skráteného pracovného času alebo ich rozšírenie a iné podobné opatrenia. Slúži ako druhá obranná línia pre členské štáty, ktoré čelia zvýšeným verejným výdavkom na zachovanie zamestnanosti zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb. Takáto podpora EÚ pomôže obyvateľstvu postihnutých členských štátov, prispeje k rýchlemu návratu k bežným životným podmienkam

v postihnutých regiónoch a zmierni priamy spoločenský a hospodársky vplyv spôsobený touto konkrétnou krízou súvisiacou s ochorením COVID-19.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Keď bola Únia pred desiatimi rokmi konfrontovaná s vážnou finančnou krízou, právny základ článku 122 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) preukázal, že ide o prínos k tomu, aby sa v krátkej lehote mobilizovala finančná pomoc Únie pre členské štáty, ktoré čelia ťažkostiam spôsobeným výnimočnými udalosťami, ktoré sú mimo ich kontroly. Na tomto právnom základe prijala Únia nariadenie Rady (EÚ) č. 407/2010 z 11. mája 2010, ktorým sa zriaďuje európsky finančný stabilizačný mechanizmus (EFSM). Týmto nástrojom sa poskytla finančná pomoc Únie Portugalsku a Írsku a preklenovacie financovanie Grécku prostredníctvom úverov back to back. Právny základ a metódy sa však neobmedzujú len na udalosti súvisiace s finančnou krízou, ale na každú výnimočnú udalosť mimo kontroly členských štátov, a preto by sa mohli použiť aj v tejto konkrétnej krízovej udalosti súvisiacej so šírením ochorenia COVID-19.

1.5.4. Zlučiteľnosť a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

Navrhovaný nástroj SURE dopĺňa „Investičnú iniciatívu v reakcii na koronavírus“, navrhované rozšírenie rozsahu pôsobnosti Fondu solidarity Európskej únie a ďalšie nástroje na podporu zamestnanosti, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Program InvestEU.

1.6. Trvanie a finančný vplyv

X Návrh/iniciatíva s **obmedzeným trvaním**

– ☐ Návrh/iniciatíva je v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR

– ☐ Finančný vplyv trvá od RRRR do RRRR.

☐ Návrh/iniciatíva s **neobmedzeným trvaním**

– Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR,

– a potom bude implementácia pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob riadenia[7]

X Priame riadenie na úrovni Komisie

– ☐ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie

– ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☐ **Zdieľané riadenie** s členskými štátmi

☐ **Nepriame riadenie**, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

– ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,

– ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uveďte),

– ☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,

– ☐ subjekty uvedené v článkoch 208 a 209 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046,

– ☐ verejnoprávne subjekty,

– ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky,

– ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky,

– ☐ osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.

– *V prípade viacerých spôsobov riadenia uveďte v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky:

Návrh nariadenia vychádza z článku 122 ZFEÚ. Preto môže mať len dočasnú povahu. Za súčasných výnimočných okolností súvisiacich so šírením ochorenia COVID-19 však nie je možné povedať, ako dlho bude trvať táto situácia a jej hospodársky vplyv na pracujúcich v členských štátoch.

[7] Vysvetlenie spôsobov riadenia a odkazy na nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046 sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

Uveďte časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

V navrhovanom nariadení sa stanovuje doložka o podávaní správ (článok 14). Komisia by mala Hospodárskemu a finančnému výboru, výboru pre zamestnanosť a Rade do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a v prípade potreby potom každý rok predložiť správu o využívaní finančnej pomoci a pretrvávaní výnimočných udalostí, ktoré sú dôvodom na prijatie a uplatňovanie tohto nariadenia.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Zistené riziká

V navrhovanom nariadení sa stanovujú prudenciálne pravidlá týkajúce sa riadenia rizík súvisiacich s úverovým portfóliom (články 6 a 9).

2.2.2. Údaje o zavedenom systéme vnútornej kontroly

2.2.3. Odhad nákladov a prínosov kontrol a posúdenie očakávanej úrovne rizika chyby

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uveďte existujúce a plánované preventívne a ochranné opatrenia.

V navrhovanom nariadení sa stanovujú pravidlá týkajúce sa kontroly a auditu (článok 13). Komisia zabezpečí, aby sa v dohode uzavretej s prijímajúcim členským štátom na účely vykonávania finančnej pomoci Únie v rámci nástroja SURE stanovili potrebné ustanovenia týkajúce sa kontrol a auditov. Uplatňujú sa pravidlá článku 220 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo […][Okruh……...……]	DRP/NRP[8]	krajín EZVO[9]	kandidátskych krajín[10]	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046
	[…][XX YY YY YY]	DRP/NRP	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE

- Požadované nové rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo […][Okruh……]	DRP/NRP	krajín EZVO	kandidátskych krajín	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046
	[…][XX YY YY YY]		ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE

[8] DRP = diferencované rozpočtové prostriedky / NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

[9] EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

[10] Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

[Tento oddiel sa vyplní použitím **tabuľky s rozpočtovými údajmi administratívnej povahy** (druhý dokument v prílohe k tomuto finančnému výkazu) a na účely konzultácie medzi útvarmi sa vloží do aplikácie CISNET.]

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	Číslo	V súlade s článkom 2 ods. 3 návrhu NARIADENIA RADY, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027[11], sa zmobilizujú potrebné sumy nad rámec stropov stanovených v MFF

GR: <…….>			Rok **N**[12]	Rok **N + 1**	Rok **N + 2**	Rok **N + 3**	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			**SPOLU**
• Operačné rozpočtové prostriedky										
Číslo rozpočtového riadka	Záväzky	(1)								
	Platby	(2)								
Číslo rozpočtového riadka	Záväzky	(1a)								
	Platby	(2a)								
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov[13]										
Číslo rozpočtového riadka		(3)								
Rozpočtové prostriedky	Záväzky	= 1 + 1a + 3								

11 COM/2018/322 final – 2018/0132.

12 Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať.

13 Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie vykonávania programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

pre GR <…….> SPOLU	Platby	= 2 + 2a +3								

• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Záväzky	(4)								
	Platby	(5)								
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)								
Rozpočtové prostriedky OKRUHU <….> viacročného finančného rámca **SPOLU**	Záväzky	–								
	Platby	–								

Ak má návrh/iniciatíva vplyv na viaceré okruhy:

• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Záväzky	(4)								
	Platby	(5)								
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)								
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 4 viacročného finančného rámca **SPOLU** (referenčná suma)	Záväzky	= 4 + 6								
	Platby	= 5 + 6								

Okruh viacročného finančného rámca	**5**	„Administratívne výdavky“

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok **N**	Rok **N + 1**	Rok **N + 2**	Rok **N + 3**	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			**SPOLU**
GR: <…….>									
• Ľudské zdroje									
• Ostatné administratívne výdavky									
GR <…….> SPOLU	Rozpočtové prostriedky								

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 5 viacročného finančného rámca **SPOLU**	(Záväzky spolu = Platby spolu)								

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok **N**[14]	Rok **N + 1**	Rok **N + 2**	Rok **N + 3**	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			**SPOLU**
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 5 viacročného finančného rámca **SPOLU**	Záväzky								
	Platby								

[14] Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať.

3.2.2. Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky

– **X**☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.

– ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uveďte ciele a výstupy ⇩			Rok **N**		Rok **N + 1**		Rok **N + 2**		Rok **N + 3**		Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)						**SPOLU**	
	VÝSTUPY																	
	Druh[15]	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet spolu	Náklady spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1[16]…																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 1 medzisúčet																		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2…																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 2 medzisúčet																		
NÁKLADY SPOLU																		

[15] Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

[16] Ako je uvedené v bode 1.4.2. „Špecifické ciele...“.

3.2.3. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.3.1. Zhrnutie

– **X** ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.

– ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok **N** [17]	Rok **N + 1**	Rok **N + 2**	Rok **N + 3**	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			**SPOLU**
OKRUH 5 viacročného finančného rámca								
Ľudské zdroje								
Ostatné administratívne výdavky								
Medzisúčet - OKRUH 5 viacročného finančného rámca								

Mimo OKRUHU 5[18] viacročného finančného rámca								
Ľudské zdroje								
Ostatné administratívne výdavky								
Medzisúčet mimo OKRUHU 5 viacročného finančného rámca								

SPOLU								

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

[17] Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať.

[18] Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie vykonávania programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.

– **X** ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

		Rok **N**	Rok **N + 1**	Rok **N + 2**	Rok **N + 3**	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)								
XX 01 01 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)		2	2	2	2			
XX 01 01 02 (delegácie)								
XX 01 05 01 (nepriamy výskum)								
10 01 05 01 (priamy výskum)								
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)[19]								
XX 01 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového finančného krytia)		1	1					
XX 01 02 02 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)								
XX 01 04 **yy** [20]	– ústredie							
	– delegácie							
XX 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)								
10 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – priamy výskum)								
Iné rozpočtové riadky (uveďte)								
SPOLU		**3**	**3**	**2**	**2**			

GR BUDG predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Emisia cenných papierov na kapitálových trhoch (analýza trhu, prospekt, registrácia, vzťah investorov), správa príjmov, vyplácanie a splácanie
Externí zamestnanci	

[19] ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

[20] Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

– **X** ☐ Návrh/iniciatíva je v súlade s platným viacročným finančným rámcom.

– ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje zmenu v plánovaní príslušného okruhu vo viacročnom finančnom rámci.

Vysvetlite požadovanú zmenu v plánovaní a uveďte príslušné rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy. […]

– ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje, aby sa použil nástroj flexibility alebo aby sa uskutočnila revízia viacročného finančného rámca.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy. […]

3.2.5. Príspevky od tretích strán

– Návrh/iniciatíva nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.

– Návrh/iniciatíva zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok **N**	Rok **N + 1**	Rok **N + 2**	Rok **N + 3**	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU								

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

– **X** ☐ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.

– ☐ Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

  – ☐ vplyv na vlastné zdroje

  – ☐ vplyv na rôzne príjmy

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov:	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy[21]						
		Rok **N**	Rok **N + 1**	Rok **N + 2**	Rok **N + 3**	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
Článok …….								

V prípade rôznych pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

[…]

Uveďte spôsob výpočtu vplyvu na príjmy.

[…]

[21] Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 25 % na náklady na výber.